

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Bursíkové a soudců Jana Peroutky a Kryštofa Horna ve věci

žalobce: V. M.
bytem X

zastoupený advokátkou Mgr. Evou Doložilkovou, LL.M.
sídlem Slepá 85, Šestajovice

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, Brno

o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 6. 5. 2021, č. j. 16884/21/5200-10423-705893,
a ze dne 6. 5. 2021, č. j. 16846/21/5200-10423-705893,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Rozhodující otázkou v této věci je to, zda měl žalobce právo uplatnit za zdaňovací období 2018 a 2019 daňové zvýhodnění na vyživované dítě podle § 35c zákona č. 586/1992 Sb.,

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. A.

o daních z příjmů, ve znění účinném pro příslušná zdaňovací období (dále jen „zákon o daních z příjmů“).

2. Rozhodnutím Finančního úřadu pro Středočeský kraj (dále jen „správce daně“) ze dne 25. 10. 2019, č. j. 4586843/19/2101-50521-109715 (dále jen „platební výměr ze dne 25. 10. 2019“) byla žalobci vyměřena daň ve výši 112 461 Kč. Kladný rozdíl mezi vyměřenou daní a daní tvrzenou v daňovém přiznání za zdaňovací období 2018 činil 26 499 Kč.
3. Rozhodnutím správce daně ze dne 28. 8. 2020, č. j. 4291187/20/2101-50522-209296 (dále jen „platební výměr ze dne 28. 8. 2020“) byla žalobci vyměřena daň ve výši 136 876 Kč. Kladný rozdíl mezi vyměřenou daní a daní tvrzenou v daňovém přiznání za zdaňovací období 2019 činil 19 404 Kč.
4. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví označených rozhodnutí (dále jen „napadená rozhodnutí“), jimiž žalovaný zamítnul žalobcovo odvolání a potvrdil platební výměry.
5. Žalovaný v napadených rozhodnutích mj. uvedl, že žalobcova dcera byla rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 1. 7. 2015, č. j. 25 Co 191/2015-176 (dále jen „opatrovnický rozsudek“), svěřena do péče matky a byl upraven styk s žalobcem. Tím byla založena příslušnost dítěte k domácnosti matky. I z žalobcových tvrzení plyne, že skutečný stav odpovídal stavu stanovenému opatrovnickým rozsudkem. Podle žalovaného žalobcova dcera žila ve smyslu § 21e odst. 4 zákona o daních z příjmů ve společně hospodařící domácnosti pouze s matkou. Z toho je zřejmé, že nárok na daňové zvýhodnění na dítě má pouze matka, protože povaha společně hospodařící domácnosti vylučuje, aby dítě bylo součástí více společně hospodařících domácností. Skutečnost, že dcera nežije trvale s žalobcem, byla podle žalovaného potvrzena též při ústních jednáních. Dočasný pobyt dcery mimo společně hospodařící domácnost matky v rámci upraveného styku s žalobcem nemá na toto posouzení vliv. Stejně jako sdělení žalobce, že jeho dcera u něj má úplné zázemí, podílí se na péči o domácnost, žalobce přispívá na úhradu jejích potřeb i nad rámec stanoveného výživného a podle jeho mínění je členem jeho domácnosti. Vztahová pouta mezi dcerou a žalobcem i jejich subjektivní vnímání nemohou trvale společné soužití založit. Pro určení společně hospodařící domácnosti není ani podstatná kvalita zázemí.

II. Žaloba a ostatní podání účastníků

6. Žalobce *v žalobě* namítá, že žalovaný nesprávně vyložil pojem společně hospodařící domácnosti. Nesouhlasí s tím, že pokud je rozhodnutím opatrovnického soudu dítě svěřeno do péče jednomu z rodičů, je členem společně hospodařící domácnosti pouze tohoto rodiče a nemůže být členem společně hospodařící domácnosti druhého rodiče, jemuž je soudem stanoven rozsah styku a povinnost platit výživné k rukám druhého rodiče. Tento výklad nemá oporu v zákoně. Společně hospodařící domácnost definovaná v § 21e odst. 4 zákona o daních z příjmů je vymezena dvěma znaky: trvalým soužitím a společným uhrazováním nákladů na potřeby. Jejich naplnění je třeba zkoumat na základě konkrétního skutkového stavu v každém jednotlivém případě. To však žalovaný neučinil, neboť své posouzení založil na předpokladu, že dítě tvoří společně hospodařící domácnost pouze s tím rodičem, jemuž bylo soudem svěřeno do péče. Z definice společně hospodařící domácnosti však nevyplývá žádný vztah k institutům soukromého práva v podobě svěřeni dítěte do péče a stanovení povinnosti hradit výživné k rukám druhého rodiče. Existenci společné domácnosti je třeba posuzovat podle skutečného stavu, nikoli na základě reference k jiným soukromoprávním

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. A.

institutům a automaticky vyloučit možnost, že by dítě mohlo tvořit společnou domácnost s rodičem, jemuž nebylo svěřeno do péče.

7. Povaha společně hospodařící domácnosti též podle žalobce nevylučuje, aby stejná fyzická osoba byla členem dvou nebo více společných domácností. Žalobce poukázal na to, že postoj žalovaného k této otázce je nekonzistentní, protože v jeho rozhodnutí ze dne 19. 11. 2019, jenž bylo napadeno žalobou v řízení vedeném Krajským soudem v Praze pod sp. zn. 51 Af 3/2020, naopak uvedl, že uplatnění daňového zvýhodnění oběma rodiči je přípustné v případě, že je dítě svěřeno

do střídavé péče rodičů. Žalovaný tak postupoval v rozporu se zásadami materiálního právního státu, protože ve skutkově a právně totožném případě uplatňoval odlišnou právní argumentaci a jeho rozhodnutí si vzájemně odporují. V této souvislosti žalobce upozorňuje na to, že v napadených rozhodnutích žalovaný již nepoukazuje na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. 10. 2012, sp. zn. 21 Cdo 678/2011, tak, jak tomu bylo v řízení za zdaňovací období 2016, o němž bylo rozhodováno v řízení vedeném před Krajským soudem v Praze pod sp. zn. 43 Af 7/2018. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. 10. 2012, sp. zn. 21 Cdo 678/2011, totiž uvádí, že v případě střídavé péče nelze důvodně dovozovat, že by dítě fakticky a trvale žilo ve dvou domácnostech. Využitelnost shora uvedené judikatury Nejvyššího soudu k pojmu společné domácnosti podle § 115 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále jen „obč. zák.“), která se týkala posuzování okruhu oprávněných dědiců, je tedy spíše podpůrná, a nemůže představovat závazné dogma pro výklad pojmu společně hospodařící domácnosti pro účely zákona o daních z příjmů.

8. Cílem daňového zvýhodnění je podpořit poplatníky, kteří pečují o děti, resp. jejich domácnosti. V dnešní době jsou do výchovy dětí více zapojováni oba rodiče, což se odráží v kvalitě vztahů dětí k oběma rodičům. Jestliže hlubší zapojení obou rodičů do života dítěte přetrvává po rozchodu rodičů, je třeba takovou situaci hodnotit jako pozitivní a společensky prospěšnou. Rozhodují-li o uspokojování potřeb dítěte oba rodiče, byť každý v rámci své domácnosti, a dítě je součástí domácností obou rodičů, není nezbytně nutné trvat na tom, aby ve vztahu k jednomu dítěti byly daňové úlevy uplatněny pouze jedním z rodičů, neboť by tím nedošlo k naplnění jejich smyslu a účelu. Žijí-li rodiče odděleně ve dvou samostatných domácnostech, jejich děti mohou mít dvě samostatná materiální zázemí. Je-li podstatou daňového zvýhodnění finančně ulehčit poplatníkům, kteří vynakládají náklady na péči o děti, je logické, aby u dětí, jejichž rodiče spolu žijí ve společné domácnosti a u nichž jsou tyto náklady vynakládány pouze jednou, mohl daňové zvýhodnění uplatnit pouze jeden poplatník. U dětí, u nichž jsou náklady vynakládány dvakrát, však může být daňové zvýhodnění za splnění zákonných podmínek uplatněno oběma rodiči.
9. Vždy záleží na konkrétních okolnostech, zda jsou znaky společně hospodařící domácnosti stanovené zákonem o daních z příjmů naplněny, a je na poplatníkovi, aby ve vztahu k uplatněným položkám unesl důkazní břemeno. Žalobce se domnívá, že důkazní břemeno ohledně existence společně hospodařící domácnosti unesl. Poukazuje na to, že jeho styk s dcerou byl stanoven v rozsahu osmi až deseti dnů v kalendářním měsíci, a nejedná se tedy o natolik krátký časový úsek, aby bylo společné soužití na první pohled vyloučeno. Dcera vnímá situaci tak, že má dva domovy, jeden s matkou, druhý s otcem, kde má plné zázemí, u jídelního stolu má své místo a pravidelně se podílí na péči o domácnost. V době, kdy je dcera u matky, jsou s žalobcem v telefonickém kontaktu. Na potřeby dcery vynakládá žalobce náklady nad rámec soudem stanoveného výživného, kupuje jí věci denní potřeby,

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. A.

včetně oblečení, sportovního vybavení či léků, a hradí zájmové aktivity jako plavání či projížďky na koni. S dcerou jsou si navzájem blízcí a žalobce se na péči o ni významně podílí. Nerovnoměrné rozložení doby strávené s oběma rodiči je dáno praktickými důvody s ohledem na vzdálenost bydlíšť rodičů.

10. Žalovaný *ve vyjádření k žalobě* uvedl, že zásadní je výklad pojmu společně hospodařící domácnost, protože daňové zvýhodnění podle § 35c zákona o daních z příjmů lze uplatnit pouze v případě, že dítě žije s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti. Uvedl, že v souvislosti s rekodifikací soukromého práva byl s účinností od 1. 1. 2014 do zákona o daních z příjmů vložen § 21e odst. 4 vymežující společně hospodařící domácnost. Existence společně hospodařící domácnosti předpokládá kumulativní splnění dvou podmínek: trvalost soužití a společné hrazení nákladů na potřeby, čímž se správce daně i žalovaný zabývali. S poukazem na opatrovnický rozsudek, žalovaný konstatuje, že žalobcova dcera trvale žije se svou matkou, která uhrazuje náklady na její potřeby, a tvoří s ní tedy společně hospodařící domácnost ve smyslu § 21e odst. 4 zákona o daních z příjmů. Podle žalovaného povaha společně hospodařící domácnosti vylučuje, aby stejná fyzická osoba byla současně členem více společně hospodařících domácností. Žalobce

znaky společně hospodařící domácnosti nenaplnil, neboť bylo prokázáno, že jeho dcera byla svěřena do péče matky, s níž tráví většinu času, a s žalobcem se ve vymezeném rozsahu stýká. Žalovaný nesouhlasí s tím, že nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav. Uvedl, že podle § 92 odst. 3 zákona č. 280/2009, daňového řádu, bylo na žalobci, aby prokázal tvrzení, že ve zdaňovacím období roku 2018 a 2019 vedl společně hospodařící domácnost s dcerou, a je tak oprávněn daňové zvýhodnění uplatnit. V daňovém řízení však bylo prokázáno, že žalobcova dcera většinu času pobývala u matky.

11. Při *jednání soudu* účastníci setrvali na svých procesních stanoviscích. Žalobce poukázal na to, že po podání žaloby došlo ve věcech stejného žalobce a za totožné skutkové situace ve vztahu ke zdaňovacímu období 2016 k vydání rozsudku NSS ze dne 27. 7. 2021, č. j. 8 Afs 155/2019-46, a ve vztahu ke zdaňovacímu období 2017 k vydání rozsudku zdejšího soudu ze dne 23. 7. 2021, č. j. 51 Af 3/2020-55. V obou těchto rozhodnutích došlo podle žalobce k vývoji právního názoru týkajícího se toho, že svěřeni do výlučné péče jednoho z rodičů nevyklučuje existenci společně hospodařící domácnosti podle zákona o daních z příjmů u druhého z rodičů, jelikož je třeba přihlížet ke konkrétním skutkovým okolnostem. Pokud tedy jsou podle žalobce podmínky společně hospodařící domácnosti podle zákona o daních z příjmů splněny v případě matky i otce, je třeba každému z nich přiznat právo na daňové zvýhodnění. Právní úprava zákona o daních z příjmů je v tomto ohledu jednoznačná, a proto nelze přihlížet k dodatečným podmínkám, které NSS a zdejší soud nepřipustně nad rámec zákona uplatnily, pokud předchozí žalobcovy žaloby zamítly. V případě, že existují dvě společně hospodařící domácnosti, nelze právo na daňové zvýhodnění druhému rodiči s odkazem na § 35c odst. 9 zákona o daních z příjmů nepřiznat, jak nesprávně podle žalobce dovozuje zdejší soud ve věci sp. zn. 51 Af 3/2020. Žalobce si též nedokáže představit, jakým způsobem by mohlo fungovat poměrné rozdělení daňového zvýhodnění mezi rodiče, protože daňové řízení k tomu neposkytuje adekvátní prostředky.

III. Relevantní skutková zjištění ze správních spisů

12. Opatrovnickým rozsudkem byl změněn rozsudek Okresního soudu Praha-východ ze dne 30. 1. 2015, č. j. 30 Nc 86/2014-116, jímž byla žalobcova dcera svěřena po dobu před i po rozvodu manželství do péče matky (výrok I), bylo rozhodnuto o běžném a dlužném výživném (výroky II a III) a byl upraven styk dcery s žalobcem (výrok IV), v odvoláním Shodu s prvopisem potvrzuje: A. A.

napadených výrocích II až IV tak, že žalobci byla uložena povinnost přispívat na výživu dcery částkou 3 500 Kč měsíčně, bylo rozhodnuto o dlužném výživném a byl upraven styk s žalobcem tak, že je oprávněn se s dcerou stýkat každý lichý kalendářní týden v roce od středy 17:30 hodin do neděle 18:00 hodin a upraven styk o jarních, velikonočních, letních a podzimních prázdninách a vánočních svátcích.

13. Žalobce podal řádná daňová přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2018 a 2019, v nichž uplatnil daňové zvýhodnění na vyživované děti podle § 35c zákona o daních z příjmů v plném rozsahu (za všech 12 kalendářních měsíců příslušných zdaňovacích období).
14. V řízení vztahujícím se ke zdaňovacímu období 2018 správce daně dne 18. 6. 2019 vydal výzvu k odstranění pochybností, podle níž měl žalobce doložit potvrzení zaměstnavatele matky dcery, a nebyla-li zaměstnána, její čestné prohlášení, že v roce 2018 daňové zvýhodnění neuplatňovala, a v případě změny svěřeni dcery do péče žalobce rozhodnutí soudu. V řízení vztahujícím se ke zdaňovacímu období 2019 správce daně ve výzvě k odstranění pochybností ze dne 30. 4. 2020 uvedl, že je třeba prokázat splnění podmínek § 35c zákona o daních z příjmů, tj. primárně existenci společně hospodařící domácnosti v roce 2019.
15. V řízení vztahujícím se ke zdaňovacímu období 2018 žalobce na výzvu reagoval podáním ze dne 2. 7. 2019, v němž sdělil, že podklady od dceřiny matky není schopen získat, neboť na jeho písemné dotazy neodpovídá. Správce daně si tyto informace může opatřit při své úřední činnosti. Žalobce správci daně sdělil adresu matky dcery a označil jemu známé zaměstnavatele. Uvedl, že tyto údaje však nepovažuje pro stanovení daně za relevantní, neboť s matkou dcery nevedou společnou domácnost. Pokud jde o úpravu poměrů k dceři, odkázal na opatrovnický rozsudek. V řízení vztahujícím se k zdaňovacímu období 2019 reagoval podáním ze dne 1. 6. 2020, v němž obdobně jako v žalobě uvedl, že s ním jeho dcera žije ve společně hospodařící domácnosti, což opatrovnický rozsudek nevyklučuje. Opatrovnický rozsudek nebyl od vydání nijak měněn. To, že byla dcera svěřena do péče matky, neznamená, že s ním nemůže žít ve společně hospodařící domácnosti. Není správný závěr, že daňové zvýhodnění může uplatňovat pouze jeden rodič. Je třeba přihlížet ke konkrétním skutkovým okolnostem, přičemž faktická péče o jeho dceru odpovídá podmínkám stanoveným opatrovnickým rozsudkem.
16. V řízení vztahujícím se ke zdaňovacímu období 2018 správce daně zaslal žalobci sdělení o výsledku postupu k odstranění pochybností ze dne 2. 8. 2019, v němž uvedl, že neuznal daňové zvýhodnění na žalobcovu dceru, neboť z opatrovnického rozsudku vyplývá, že byla svěřena do péče matky a žije s ní ve společně hospodařící domácnosti. Žalobce reagoval podáním ze dne 25. 8. 2019, v němž namítal, že z opatrovnického rozsudku neplyne, že by dcera nežila (též) ve společně hospodařící domácnosti s žalobcem, jelikož toto posouzení je třeba založit na zkoumání konkrétního skutkového stavu. Uvedl, že dcera na základě opatrovnického rozsudku tráví u žalobce osm až deset dní v měsíci a žalobce vynakládá v rámci společně hospodařící domácnosti se svou partnerkou prostředky na potřeby dcery nad rámec stanoveného výživného, k čemuž předložil přehled výdajů. Navrhl pokračování v dokazování svým výsledkem s tím, že v případě potřeby doloží další důkazní prostředky (např. účtenky). Při jednání dne 3. 10. 2019 žalobce vypověděl, že dcera situaci vnímá tak, že má dva domovy, jeden s matkou a jeden s otcem. U otce má plné zázemí, hračky, knížky, osobní potřeby, kolo a koloběžku. Podílí se na péči o domácnost a má místo u stolu. Žalobce má přizpůsobenou pracovní dobu tak, aby mohl dceru doprovázet do školy, k lékaři a chystat večeře. Dcera je členem žalobcovy domácnosti neustále, i když tam fyzicky není

přítomna. Když je dcera u matky, jsou v telefonním kontaktu. O dceru pečuje i v době nemoci. Vynakládá na její potřeby náklady nad rámec stanoveného výživného. V řízení vztahujícím se ke zdaňovacímu období 2019 žalobce vypovídal dne 1. 7. 2020, přičemž odkázal na výsledek ze dne 3. 10. 2019 a předložil podkladní doklady o nákupu potřeb pro dceru.

17. V řízení vztahujícím se ke zdaňovacímu období 2018 správce daně v úředním záznamu ze dne 7. 10. 2019 neuznal uplatnění daňového zvýhodnění na dceru s odůvodněním, že podle opatrovnického rozsudku byla svěřena do péče matky a žije s ní ve společné domácnosti. To, že v domě žalobce má jeho dcera knížky, léky, apod. nezakládá právo na daňové zvýhodnění. Totožnou argumentaci ve vztahu ke zdaňovacímu období 2019 účastníci zopakovali ve sdělení výsledku o postupu k odstranění pochybností ze dne 21. 7. 2020, vyjádření žalobce ke sdělení výsledků ze dne 13. 8. 2020 a úředním záznamu o výsledku postupu k odstranění pochybností ze dne 27. 8. 2020.
18. Dne 25. 10. 2019 a 28. 8. 2020 vydal správce daně platební výměry. Proti nim podal žalobce odvolání, v nichž uváděl obdobné námitky jako v žalobě.
19. Dne 6. 5. 2021 vydal žalovaný napadená rozhodnutí.

IV. Posouzení věci soudem

20. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje i všechny ostatní formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadených rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadená rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
21. Podle § 35c odst. 1 zákona o daních, ve znění pro obě zdaňovací období, poplatník uvedený v § 2 má nárok na daňové zvýhodnění na vyživované dítě žijící s ním ve společně hospodařící domácnosti na území členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor (dále jen „daňové zvýhodnění“) ve výši 15 204 Kč ročně na jedno dítě, 19 404 Kč ročně na druhé dítě a 24 204 Kč ročně na třetí a každé další dítě, pokud neuplatňuje slevu na dani podle § 35a nebo § 35b. Poplatník o daňové zvýhodnění sníží daň vypočtenou podle § 16, případně sníženou podle § 35 nebo § 35ba. Daňové zvýhodnění může poplatník uplatnit formou slevy na dani, daňového bonusu nebo slevy na dani a daňového bonusu. Je-li v jedné společně hospodařící domácnosti více vyživovaných dětí poplatníka, posuzují se pro účely tohoto ustanovení dohromady.
22. V souladu s tím, co na jednání uvedl žalobce, soud opakuje, že žalobce za totožné skutkové situace uplatnil daňové zvýhodnění podle § 35c odst. 1 zákona o daních z příjmů i ve zdaňovacím období 2016 (posuzováno v řízení vedeném před zdejším soudem pod sp. zn. 43 Af 7/2018) a ve zdaňovacím období 2017 (posuzováno v řízení vedeném před zdejším soudem pod sp. zn. 51 Af 3/2020). Proti rozsudku zdejšího soudu sp. zn. 43 Af 7/2018 podal žalobce kasační stížnost, kterou NSS rozsudkem sp. zn. 8 Afs 155/2019 zamítl. Žalobce napadl toto rozhodnutí ústavní stížností, ale tu Ústavní soud odmítl usnesením ze dne 12. 5. 2022, sp. zn. II. ÚS 2686/21.
23. Při posuzování toho, zda měl žalobce právo uplatnit za zdaňovací období 2018 a 2019 daňové zvýhodnění na vyživované dítě podle § 35c zákona o daních z příjmů soud přihlížel

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. A.

ke smyslu a účelu daňového zvýhodnění, v rámci něhož se ztotožňuje se závěry NSS zaujatými v bodech 34 a 35 rozsudku sp. zn. 8 Afs 155/2019. Podle něho stát v rámci své sociální politiky tradičně podporuje rodiny s dětmi formou daňových úlev v oblasti přímého zdanění příjmů fyzických osob tak, aby jim pomohl s náklady, které péče o dítě přináší. Nejčastější je situace, kdy rodiče dítěte žijí v téže společně hospodařící domácnosti a tvoří úplnou rodinu. Účelu daňové podpory rodin s dětmi je v takovém případě podle zákona o daních z příjmů dosaženo již tím, že daňovou výhodou uplatní pouze jeden z rodičů, jak předpokládá § 35c odst. 9 zákona o daních z příjmů. Zákonodárce zjevně vycházel z toho, že pokud je daňově zvýhodněn jeden z rodičů, promítne se tato daňová podpora do finanční situace celé rodiny. Účelem daňového zvýhodnění je primárně daňově podporovat rodinu s dětmi jako celek, a to poskytnutím daňového zvýhodnění jednomu z poplatníků.

24. V případě, že spolu rodiče dítěte nebydlí, to však nemůže vést k tomu, aby daňové zvýhodnění mohli v plném rozsahu (za všech 12 kalendářních měsíců příslušného zdaňovacího období) uplatňovat současně oba rodiče. Takový výklad by totiž vedl k vyššímu daňovému zvýhodnění rodičů nežijících spolu v jedné domácnosti, čímž by došlo paradoxně k jejich většímu zvýhodnění, oproti úplným rodinám žijícím v jedné společně hospodařící domácnosti. Mohli by totiž uplatnit daňové zvýhodnění na vyživované dítě dvakrát, aniž by jim také dvojnásobně vzrostly náklady spojené s péčí o dítě oproti úplným rodinám. Soud souhlasí s NSS, že dítě bude velmi často umístěno v jednom (školním) zařízení, přičemž i kdyby navštěvovalo dvě zařízení, náklady se oběma rodičům buď poměrně, nebo alespoň částečně sníží v rozsahu, v němž bude dítě navštěvovat druhé zařízení. Po dobu pobytu dítěte u druhého z rodičů také jednomu z rodičů klesají přinejmenším náklady na stravu dítěte. Zároveň zpravidla budou mít rodiče dělené náklady na mimoškolní aktivity nebo přiměřeně i na oblečení a hračky (např. typicky jízdní kolo, u něhož není dán rozumný důvod, aby dítě mělo jízdní kola u každého z rodičů). Nelze proto říci, že by náklady těchto rodičů byly dvojnásobné oproti úplným rodinám, v rámci kterých mohou být daňové výhody uplatněny pouze jednou. Nelze rozumně připustit, aby úplné rodiny v tomto důsledku nesly větší daňové zatížení, přestože žijí ve společensky nejčastěji předpokládaném modelu rodinného života představovaném jednou společně hospodařící domácností, která také zpravidla představuje nejvhodnější prostředí pro výchovu dítěte. Takový závěr by byl v rozporu s účelem sociální politiky státu realizovaným prostřednictvím daňového zvýhodnění na dítě.
25. Z toho podle soudu plyne, že stát v rámci svého sociální politiky umožňuje, aby za jedno dítě bylo daňové zvýhodnění uplatněno v plném rozsahu jen a pouze jedenkrát, neboť tato výhoda je vždy bezprostředně vázána na dítě samotné. Zákon o daních z příjmů tudíž neumožňuje, aby za totéž dítě bylo daňové zvýhodnění uplatněno v plném rozsahu oběma rodiči dvakrát, jelikož to by vedlo v souladu s výše uvedeným k nedůvodnému, diskriminujícímu a tudíž nepřipustnému zvýhodnění určité skupiny osob na úkor jiných. Finanční částka představující daňové zvýhodnění podle § 35c odst. 1 zákona o daních z příjmů za jedno dítě totiž musí být v poskytovaných případech totožná.
26. Ostatně k totožným závěrům dospěl zdejší soud i v řízení vedeném pod sp. zn. 51 Af 3/2020, v němž uvedl, že pokud podle § 35c odst. 9 zákona o daních z příjmů lze daňové zvýhodnění přiznat pouze jednomu poplatníkovi žijícímu s vyživovaným dítětem ve společně hospodařící domácnosti, tím spíše (*a minori ad maius*) je nutné toto pravidlo vztáhnout i na případy, kdy dítě žije v domácnostech více poplatníků (např. v domácnostech rozvedených rodičů, kterým bylo svěřeno do péče nebo s nimiž má soudem stanovený rozšířený styk).

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. A.

Bylo by totiž podle něho nepřijatelné, aby poplatníci žijící v oddělných domácnostech mohli vícekrát uplatňovat totéž daňové zvýhodnění, ačkoliv poplatníkům žijícím v jedné domácnosti je tato možnost odepřena (bod 35).

27. Vzhledem k tomu, že žalobce ve všech zdaňovacích obdobích posuzovaných zdejším soudem uplatnil daňové zvýhodnění podle § 35c odst. 3 zákona o daních z příjmů v plném rozsahu (za všech 12 kalendářních měsíců příslušných zdaňovacích období), přičemž tak zároveň učinila i matka jeho dcery (viz např. bod 11 tohoto rozsudku ve spojení s bodem 33 rozsudku zdejšího soudu ve věci sp. zn. 51 Af 3/2020 a bodem 35 rozsudku NSS sp. zn. 8 Afs 155/2019), vzájemně si paralelně uplatněná daňová zvýhodnění konkurovala. Pakliže je daňové zvýhodnění v plném rozsahu uplatňováno oběma rodiči konkurenčně, má být daňové zvýhodnění uznáno jen tomu z nich, u kterého vyživované dítě žije v rámci daného zdaňovacího období po delší časový úsek. Takové kritérium je v souladu se smyslem a účelem daňového zvýhodnění tak, jak je rozveden v bodech 23 a 24 tohoto rozsudku. Silné citové pouto mezi dítětem a druhým rodičem a jejich subjektivní vnímání situace na tom nemohou ničeho změnit. Stejně tak není určující kvalita zázemí, jež je dítěti u druhého rodiče po dobu styku s ním zajišťována. V projednávané věci pak nebylo mezi účastníky sporu o tom, že žalobcova dcera větší část kalendářního roku (zhruba dvě třetiny) strávila v domácnosti své matky, zatímco v domácnosti žalobce strávila v celkovém poměru část kratší (zhruba třetinu).
28. Soud tak konstatuje, že žalobci nelze přiznat uplatněný nárok na daňové zvýhodnění, protože by tím došlo k dvojitému daňovému zvýhodnění, což NSS zapovídá.
29. Zdejší soud ve věci sp. zn. 51 Af 3/2020 sice připustil, že jedna osoba může být členem více společně hospodařících domácností a nárok na daňové zvýhodnění za jedno dítě tak lze poměrně rozdělit mezi dvě osoby, avšak pro nyní posuzovanou věc není tato úvaha relevantní. Poměrného nároku na daňové zvýhodnění podle § 35c odst. 1 zákona o daních z příjmů se totiž žalobce v žádném ze zdaňovacích období nedomáhal. V nyní projednávané věci je též rozhodující, že žalobce na to ani nepoukazoval v žalobních bodech. Naopak při jednání uplatnitelnost takového přístupu sám zpochybňoval (viz např. bod 11 tohoto rozsudku a čl. 2.2 na str. 10 žaloby). Soud tak toto nemohl nijak zohlednit.
30. Pokud jde o žalobcovy výtky stran zjištěného skutkového stavu, nelze souhlasit s tím, že daňové orgány nepřijatelně bez dalšího vycházely z opatrovnického rozsudku. Jak soud uvedl již výše, sám žalobce (např. čl. 2.3 na str. 13 žaloby) opakovaně uváděl, že skutkový stav koresponduje s opatrovnickým rozsudkem. To v bodě 45 napadeného rozhodnutí ke zdaňovacímu období 2018 a v bodě 27 napadeného rozhodnutí ke zdaňovacímu období 2019 jen zopakoval žalovaný. Ačkoli lze s žalobcem v obecné rovině souhlasit v tom, že nelze automaticky stavět rovnítko mezi rozhodnutím soudu o svěřením dítěte do péče a naplněním znaků společně hospodařící domácnosti, z nesporných skutečností vyplynulo, že žalobcova dcera více času tráví se svou matkou. Je pravda, že např. v důsledku dohody rodičů může být realita od rozhodnutí opatrovnického soudu odlišná. Nicméně pak tíží podle § 92 odst. 3 daňového řádu důkazní břemeno daňového poplatníka. Při výsleších v obou daňových řízeních žalobce poukázal pouze na kvalitu poskytovaného zázemí (např. seznam věcí, jež má jeho dcera u něho k dispozici), na subjektivní vnímání situace a nespороval, že objektivní stav je jiný.
31. Podle části dalších námitek měly daňové orgány žalobci opakovaně odpírat právo na daňové zvýhodnění na vyživované dítě podle § 35c zákona o daních z příjmů s odlišným odůvodněním. Podle žalobce pak v materiálním právním státě musí být jedna a tatáž právní Shodu s prvopisem potvrzuje: A. A.

norma interpretována a aplikována konzistentně a univerzálně. K tomu je třeba uvést, že rozhodování nejenom soudů, ale i správních orgánů nemá být překvapivé a nepředvídatelné (např. rozsudek NSS ze dne 29. 11. 2011, č. j. 2 Afs 16/2011-78). Zákon by měl být vykládán pro všechny případy splňující stejné podmínky stejně (srov. nález ÚS ze dne 20. 9. 2006, sp. zn. II. ÚS 566/05), přičemž rozdílná rozhodovací praxe o totožných věcech je nežádoucí (viz nález ÚS ze dne 14. 6. 2016, sp. zn. I. ÚS 3324/15, bod 16). Zároveň však platí, že to samo o sobě neznamena, že v případě odlišného rozhodování by bylo rozhodnuto nesprávně a je třeba takové rozhodnutí zrušit (viz usnesení ÚS ze dne 9. 2. 2016, sp. zn. II. ÚS 3514/14, bod 14). Klíčová otázka bude vždy správnost, nebo nesprávnost rozhodnutí, nikoliv to, že se dostalo do rozporu s jiným rozhodnutím (viz rozsudek NSS ze dne 20. 9. 2007, č. j. 2 As 95/2006-50, č. 1425/2008 Sb. NSS). Navíc je třeba zdůraznit, že výše uvedené dopadá jen na případy, kdy je odlišně rozhodnuto ve věci samé (srov. nález ÚS ze dne 30. 11. 2016, sp. zn. I. ÚS 1663/16 a nález ÚS ze dne 29. 4. 2014, sp. zn. II. ÚS 940/13). V projednávané věci však daňové orgány ve všech zdaňovacích obdobích rozhodly totožně, protože žalobcův nárok na daňové zvýhodnění na vyživované dítě podle § 35c zákona o daních z příjmů neuznaly.

32. Soud neprovedl jako důkaz listiny ze soudních a správních spisů ke zdaňovacím obdobím 2016 a 2017 (výslovně žalobce poukazoval na protokoly o ústním jednání) pro jejich nadbytečnost, protože rozhodné skutečnosti týkající se vztahu žalobce a jeho dcery nejsou mezi účastníky sporné a byly dostatečně prokázány opatrovnickým rozsudkem, na který odkazoval i žalobce (viz bod 30 tohoto rozsudku). Subjektivní vnímání situace a kvalita poskytovaného zázemí nejsou relevantní. Soud rovněž neprovedl dokazování daty z informačního systému žalovaného ohledně toho, v kolika případech je daňové zvýhodnění uplatňováno poměrně oběma rodiči, jelikož neshledal, že by tento důkaz měl relevantní souvislost s předmětem řízení (viz bod 29 a 31 tohoto rozsudku). Na jednání navíc žalobce uvedl, že na jeho provedení netrvá. Neurčitý žalobcův odkaz na důkazní návrhy v řízení vedeném pod sp. zn. 51 Af 3/2020 a v odvolacím řízení přecházejícím tomuto rozsudku, pak není řádně uplatněný důkazní návrh, protože žalobce ničím požadované listiny nespécifikoval ani nenavrhl, jaké konkrétní sporné skutečnosti mají prokazovat.
33. Rozsudky zdejšího soudu ve věcech sp. zn. 43 Af 4/2018 a 51 Af 3/2020, rozsudek NSS ve věci sp. zn. 8 Afs 155/2019 a usnesení ÚS ve věci sp. zn. II. ÚS 2686/21 jsou oběma účastníkům známy, a proto jimi není třeba provádět dokazování. Protokoly z ústního jednání ze dnů 3. 10. 2019 a 1. 7. 2020 jsou součástí správních spisů ke zdaňovacím obdobím 2018 a 2019, z čehož plyne, že jimi soud nemusel provádět dokazování.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

34. Soud uzavírá, že žalobní body jsou nedůvodné a nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlídnout i bez námítky. Žalobu proto zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
35. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému soud náhradu nákladů nepřiznal, neboť mu žádné nad rámec běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 12. září 2023

Lenka Bursíková, v. r.
předsedkyně senátu